บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนงานเทคโนโลยี กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โทร.๐ ๒๕๙๐๑๖๘๑
ที่ สธ ๐๗๑๖.๐๒/๒๓ **วันที่** ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕
เรื่อง ขออนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ มิติภายใน ด้านการพัฒนาองค์การ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของส่วนราชการ ได้กำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ **ตัวชี้วัดที่ ๑๑ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงสารสนเทศ** ในรายละเอียดการประเมิน กำหนดให้หน่วยงานมีแผนบริหารความเสี่ยงด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ และกระบวนการที่แสดงถึงการตอบสนองต่อการบุกรุกที่เสี่ยงต่อการทำงานของระบบสารสนเทศ เพื่อลดความเสียหายได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและดำเนินการตามแผน นั้น (ดังรายละเอียดที่แนบ ๑)

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการตรวจประเมินตัวชี้วัดที่ ๑๑ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงสารสนเทศ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มอบให้คณะทำงานจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการทบทวนและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ คณะทำงานฯได้ยึดกรอบวิเคราะห์ มาตรฐานISO/IEC๒๗๐๐๑ Annex A ในการทบทวนและวิเคราะห์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เสร็จสิ้นแล้ว(ดังรายละเอียดที่แนบ ๒)

จึงเรียนมาโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดขออนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ เพื่อศูนย์สารสนเทศจะได้นำไปดำเนินการตามแผนฯต่อไป

นายสมสิทธิ์ พลนาคู
แทนหัวหน้ากลุ่มแผนงานเทคโนโลยี

เรียน หน. กลุ่มแผนงานเทคโนโลยี
- อนุมัติ และแจ้ง จนท.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ หน่วยงานภายในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพทราบทางเว็บไซต์

นายวิชัย จิตติกรยุทธนา
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
แทน CIO
16/พ.ค./55

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	แผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕	ฉบับที่ ๑/๒๕๕๕

การควบคุมเอกสาร

ผู้จัดทำ	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ชื่อแฟ้ม	แผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕
สร้างเมื่อ	พฤษภาคม พ.ศ ๒๕๕
แก้ไขครั้งล่าสุด	
จำนวน(แผ่น)	๒๒ แผ่น

อนุญาต

ฉบับที่	วัน-เดือน-ปี	ผู้อนุญาต	ตำแหน่ง	ลงชื่อ
	๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕	นายวิชัย จิตติกรยุทธนา	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	

สารบัญ

หน้า

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารงานขององค์กรทุกประเภท ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ต่างมีวัตถุประสงค์ของตนเอง และมุ่งหวังที่จะทำงานไปให้ถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างดีที่สุด สูญเสียทรัพยากรให้น้อยที่สุด แต่การดำเนินการใดๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มักจะต้องประสบความไม่แน่นอนที่จะประสบความสำเร็จมากน้อยแล้วแต่สภาวะที่แวดล้อมอยู่ ดังนั้นความเสี่ยงจึงเป็นภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรค หรือการสูญเสียโอกาสที่ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือก่อผลเสียหายแก่องค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน การเงิน ทรัพยากรต่างๆ หรือแม้แต่ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ ดังนั้นหากองค์กรสามารถเข้าไปบริหารความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง ภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรคทั้งหลายที่คาดไว้อาจก่อให้เกิดโอกาสและนำไปสู่นวัตกรรมได้ ทั้งยังเกิดโอกาสในการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน การบริการความเสี่ยงเป็นเรื่องประกอบกันระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ส่วน คือ โอกาสที่น่าจะเกิดขึ้นของสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ กับผลกระทบที่ตามมา การบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสมจะเป็นการสนับสนุน กลยุทธ์และแผนงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ เข้าใจภัยคุกคามของการปฏิบัติงานในองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนให้มีการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง มีการสื่อสารในองค์กรมากขึ้น ความสัมพันธ์ต่างๆก็ดีตามมา การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นการผสมผสานการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากความเสี่ยงทั้งหมด เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อระบุ ประเมิน ควบคุม และสื่อสารความเสี่ยง โดยให้คลอบคลุมทั้งองค์กร ให้มีกระบวนคิดในการที่จะมองไปข้างหน้า โดยได้รับการสนับสนุน และมีส่วนร่วมจากผู้บริหารในทุกระดับ และจากทุกคนในองค์กรนั้นๆ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และให้บริการประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ขณะเดียวกันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจได้รับความเสียหายจากการถูกโจมตี จากไวรัสคอมพิวเตอร์ จากบุคลากร จากปัญหาไฟฟ้า จากอัคคีภัย หรือจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ดังนั้น เพื่อให้ระบบสารสนเทศของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีความมั่นคง ปลอดภัย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้มี ระบบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น

๒. นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจที่กำหนด

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดัง กล่าว

นี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุ หรือ สาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ(Impact)

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ

๓. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลรักษาระบบความมั่นคงปลอดภัยของฐานข้อมูลและสารสนเทศให้มีเสถียรภาพและมีความพร้อมสำหรับการใช้งาน
๒. เพื่อลดความเสียหายที่จะอาจเกิดแก่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
๓. เพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที
๔. เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ

๔. ขอบเขต

แผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ฉบับนี้ครอบคลุมถึงทุกหน่วยงานภายในสังกัด กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๕. กระบวนการบริหารความเสี่ยง

๕.๑ กำหนดผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้รับมอบให้ ทำการทบทวนและวิเคราะห์ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ คณะทำงานฯ ได้ยึดกรอบวิเคราะห์ตามมาตรฐานISO/IEC๒๗๐๐๑ Annex A ในการกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย

๑. นโยบายความมั่นคงปลอดภัย(Security policy)
๒. โครงสร้างทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสำหรับองค์กร (Organization of information security)

๓. การบริหารจัดการทรัพย์สินขององค์กร (Asset management)

๔. ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร(Human resources security)

๕. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and environmental security)

๖. การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของเครือข่ายสารสนเทศขององค์กร(Communications and Operating Management)

๗. การควบคุมการเข้าถึง(Access Control)

๘. การจัดหา การพัฒนาและการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ (Information Systems Acquisition, Development andMaintenance)

๙. การบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยขององค์กร (Information security incident management)

๑๐. การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business continuity management)

๑๑. การปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance)

โดยใช้ข้อมูลจาก

๑. เหตุการณ์ที่ฝ่าฝืน ละเว้น หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศในปีที่ผ่านมา

๒. เหตุการณ์จากการสังเกตุเชิงประจักษ์ในการเฝ้าระวังและติดตามภัยต่างๆ

๓. เหตุการณ์จากการวิเคราะห์จาก log file

๕.๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) คณะทำงานฯได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาความเสี่ยงในแง่ของโอกาสที่จะเกิดเหตุ (Likelihood) หรือเหตุการณ์ (event) ว่ามีมากน้อยเพียงไร และผลกระทบ (Impact) ที่ติดตามมาว่ามีความรุนแรงเสียหายมากน้อยเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินระดับโอกาส(Likelihood) การเกิดแบ่งเป็น ๕ ระดับคือ ดังตารางที่๑

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด(ความเป็นไปได้)	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
๒	ต่ำ	อาจมีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้ง
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิดในกรณียกเว้น

ตารางที่๑

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดความเสี่ยง ดังตารางที่ ๒

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact)		
ระดับ	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมดเกิดความเสียหายและทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักนานเกินกว่า ๕ วัน
๔	สูง	ระบบ IT ที่สำคัญเกิดความเสียหายและทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ๒ - ๕ วัน
๓	ปานกลาง	ระบบ IT มีปัญหาและมีความสูญเสียบางส่วนทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักมากกว่า ๔ ชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง
๒	ต่ำ	ระบบ IT มีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มากทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ๑ – ๔ ชั่วโมง
๑	ต่ำมาก	ระบบ IT มีปัญหาและเกิดความสูญเสียเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ ๒

จากนั้นจะหาค่า ระดับความเสี่ยง*(Degree of Risk)*โดยการคิดค่าของระดับความเสี่ยงจะคิดได้ดังนี้

ระดับความเสี่ยง(Risk Value)

= ค่าคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ค่าคะแนนของผลกระทบจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

= Likelihoods (L) X Impacts (I)

ตัวเลขที่แสดงในตารางที่ ๓ เกิดจากผลคูณของ แนวตั้ง คูณ แนวนอน

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	**ผลกระทบของความเสี่ยง**				
	๑ = ต่ำมาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
๕ = สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔ = สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓ = ปานกลาง	**๓**	๖	๙	๑๒	๑๕
๒ = ต่ำ	**๒**	๔	๖	๘	๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑	๒	๓	๔	๕

เขตยอมรับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓

นำค่าระดับคะแนนที่ได้ มาจัดระดับความเสี่ยงโดยรวม เป็น ๔ ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก เพื่อดำเนินการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกณฑ์การประเมิน

ระดับความเสี่ยงโดยรวม ดังตารางที่ ๔

ระดับความเสี่ยงโดยรวม	ระดับคะแนน	ความหมาย
ต่ำ (Low)	๑-๔	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
ปานกลาง (Medium)	๕-๙	ระดับความเสี่ยงที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
สูง (High)	๑๐-๑๖	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้โดยต้องมีการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
สูงมาก (Extreme)	๑๗-๒๕	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

ตารางที่ ๔

๕.๓ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

คณะทำงานฯ ได้กำหนดวิธีการการตอบสนองความเสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้กลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่งผสมผสานกันดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ การยอมรับความเสี่ยง (Take) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงหรือ หน่วยงาน มีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้นแล้ว หรือผลกระทบของความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ ที่ หน่วยงาน ยอมรับได้ หรือเห็นว่าไม่มีวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม จึงตัดสินใจยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

๕.๓.๒ การลดการควบคุมความเสี่ยง (Treat) เป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การลดขนาดกิจกรรม

๕.๓.๓ การกระจายความเสี่ยงหรือถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบ เช่น การใช้บริการจากภายนอก (Out Source)

๕.๓.๔ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่มีอยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้จึงต้องตัดสินใจ หยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง **ตามตาราง ภาคผนวก ก**

๕.๔ กิจกรรมการตอบสนองความเสี่ยง (Control Activities)

คณะทำงานจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดระดับความเสี่ยงโดยรวม ที่มีคะแนนประเมินความเสี่ยงที่ระดับสูงตั้งแต่ ๑๐-๑๖ ขึ้นไป นำมาดำเนินการจัดทำ

กิจกรรมการตอบสนองความเสี่ยง และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ **ตามตารางภาคผนวก ข**

๕.๕ ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง(Information and Communication)

คณะทำงานฯ จัดให้มีการสื่อสารข้อมูลที่ต้องการผ่านช่องทางการสื่อสารไปยัง กลุ่มเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้จดหมายอิเลคทรอนิกส์ หนังสือเวียน และทางเว็บไซต์ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับทราบการข้อมูลนำไปสู่การปฏิบัติ

๕.๖ การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง (Monitoring)

กำหนดให้มีการติดตามการประเมินผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ดังนี้ เดือน มิถุนายน - กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เฝ้าระวังและติดตามผลความเสี่ยงเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ จัดทำสรุปและรายงานผลการเฝ้าระวัง

๖. บทบาท หน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.๑ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง

ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดทำทำระบบบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทำหน้าที่กำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง

๖.๒ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทำการทบทวน วิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.๓ กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่าย

นำแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติอย่างทั่วถึง และติดตามสรุปรายงานผลการปฏิบัติการตามแผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

๖.๔ บุคลากรในหน่วยงาน

ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามที่กำหนดอย่างถูกต้องครบถ้วน

๗. ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาคผนวก ก-1

ตารางสรุปผลการประเมินความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๑.นโยบายความมั่นคงปลอดภัย(Security policy)					
๑.๑ การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยหลายๆ อย่าง	ขาดการทบทวนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย ให้ทันกับสถานการณ์ และระบบที่เปลี่ยนแปลง	๓	๕	๑๕ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๒. โครงสร้างทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสำหรับองค์กร (Organization of information security)					
๒.๑ ระบบสารสนเทศไม่มีความมั่นคงปลอดภัย	ขาดการให้การสนับสนุนต่อจัดการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยมีการ กำหนดทิศทางที่ชัดเจน	๔	๕	๒๐ (สูงมาก)	ควบคุม/ลด (Treat)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๒.๒ ไม่สามารถผลักดันนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยให้มีผลชัดเจนและสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม	ขาดการกำหนดให้มีตัวแทนเจ้าหน้าที่จากฝ่ายต่างๆเพื่อประสานงาน ในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศ	๓	๓	๙ (ปานกลาง)	. การยอมรับ (Take)
๒.๓ ระบบสารสนเทศไม่มีความมั่นคงปลอดภัยเนื่องจากขาดผู้รับผิดชอบและดูแลอย่างจริงจัง	ขาดการกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบทางด้านความทั่งคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศอย่างชัดเจน	๓	๓	๙ (ปานกลาง)	. การยอมรับ (Take)
๓. การบริหารจัดการทรัพย์สินขององค์กร (Asset management)					
๓.๑ การไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทรัพย์สินต่างๆ ได้	ไม่มีการจัดทำป้ายชื่อและบัญชีทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญขององค์กร	๔	๔	๑๖ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๓.๒ การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตเนื่องจากมีการป้องกันที่ไม่เหมาะสม	ไม่มีการจัดหมวดหมู่ความสำคัญของทรัพย์สินสารสนเทศ	๔	๒	๘ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๓.๓ การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต/ข้อมูลสำคัญเกิดการรั่วไหล	ขาดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการจัดการ กับสารสนเทศตามชั้นความลับที่กำหนดไว้	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๔.ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร(Human resources security)					
๔.๑ ข้อมูล ระบบ และเครื่องคอมพิวเตอร์ขององค์กรขาดความมั่นคงปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ขาดการสร้างความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันตนเองได้ในระดับหนึ่ง	๔	๓	๑๒ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๔.๒ การเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยใช้ User ID ของ**เจ้าหน้าที่**คนก่อน	ขาดการติดตามเรื่องการถอดถอนสิทธิของเจ้าหน้าที่ลาออกหรือย้ายหน่วยงาน	๕	๔	๒๐ (สูงมาก)	ควบคุม/ลด (Treat)
๔.๓ ทรัพย์สินขององค์กรเกิดการสูญหาย	ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการคืนทรัพย์สินขององค์กรเมื่อเจ้าหน้าที่ลาออก	๑	๓	๓ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๔.๔ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็ว	๔	๒	๘ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๕.การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and environmental security)					
๕.๑ กระแสไฟฟ้ากระชากซึ่งทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เกิดความเสียหาย	ขาดการติดตั้งเครื่องกรองกระแสไฟฟ้า	๑	๕	๕ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๕.๒ เครื่องเซิร์ฟเวอร์ไม่สามารถให้บริการได้ เนื่องจากอุณหภูมิไม่เหมาะสม	เครื่องปรับอากาศภายในห้องระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เป็นเครื่องเก่ามีอายุการใช้งานเกิน ๕ ปีขึ้นไป	๔	๕	๒๐ (สูงมาก)	โอนความเสี่ยง (Transfer)
๕.๓ อุปกรณ์ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ และเข้าถึงได้โดยง่ายเนื่องจากสถานที่ตั้งไม่เหมาะสม	การออกแบบสถานที่ตั้งและบริเวณโดยรอบของห้องควบคุมระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายอยู่ในที่ต่ำ	๑	๕	๕ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๖.การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของเครือข่ายสารสนเทศขององค์กร(Communications and Operating Management)					
๖.๑ การปฏิบัติงานผิดพลาดไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	ขาดการจัดทำขั้นตอนปฏิบัติงานและปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการ	๒	๒	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๖.๒ การรับบริการจากหน่วยงานภายนอกไม่ได้ประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัยพอ ตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี	ข้อตกลงการให้บริการระหว่างองค์กรกับผู้ให้บริการภายนอก ขาดการทบทวนตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอว่าได้มีแนวทางการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และมีความมั่นคงปลอดภัยสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันหรือไม่	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๖.๓ การป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดีไม่สามารถป้องกันตัวใหม่ๆได้ทั่วถึง	-ขาดการตรวจสอบข่าว หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมไม่ประสงค์ดีอย่างสม่ำเสมอ - เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการตรวจสอบโปรแกรมไม่ประสงค์ดีในเครื่องที่ตนเองใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	๔	๓	๑๒ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๖.๔ การไม่สามารถติดตั้งระบบกลับคืนมาได้ กรณีเกิดภัยพิบัติกับองค์กร เช่นไฟไหม้ แผ่นดินไหว เป็นต้น	ขาดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการทดสอบใช้งานข้อมูลที่ได้สำรองเก็บไว้ว่ายังคงสามารถเข้าถึง และใช้งานได้ตามปกติหรือไม่	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๖.๕ ข้อมูลสำคัญอาจสูญหาย	ขาดการกำหนดประเภทของข้อมูลที่จะต้องมีการจัดเก็บไว้อย่างถาวรห้ามลบทิ้ง	๒	๒	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๖.๖ การไม่สามารถติดตั้งระบบกลับคืน กรณีปรับปรุงแก้ไขระบบไม่สำเร็จ ทำไม่ได้ในเวลาอันสมควร	-ไม่มีการวางแผนหรือทำขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการถอยหลังระบบ - ไม่มีการบันทึกรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบเทคโนโลยีอย่างสมบูรณ์	๑	๔	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)

ภาคผนวก ก-6

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๖.๗ เอกสารและคู่มือเกิดการสูญหาย/ข้อมูลสำคัญในเอกสารคู่มือนั้นถูกเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต	ขาดการจัดเก็บเอกสาร และคู่มือการปฏิบัติงานไว้ในสถานที่ที่มีความปลอดภัย	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๖.๘ การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต	ขาดขั้นตอนการปฏิบัติ การควบคุมระบบการจัดเก็บเอกสารระบบ	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๖.๙ ข้อมูลที่ส่งผ่านทางเครือข่ายถูกผู้ไม่ประสงค์ดีดักจับได้	ขาดการเข้ารหัสข้อมูล ก่อนส่งผ่านไปทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๖.๑๐ การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต/ข้อมูลสำคัญรั่วไหล/สื่อบันทึกข้อมูลเกิดความเสียหายหรือสูญหาย	ขาดการกำหนดวิธีการที่เชื่อถือได้และมั่นคงปลอดภัยในการขนย้ายหรือส่งสื่อบันทึกข้อมูลจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๖.๑๑ ระบบได้รับความเสียหายจากการไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์	ขาดการตรวจสอบข้อมูลล็อกการเข้าถึงระบบสารสนเทศ (Audit Logging) อย่างสม่ำเสมอ	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๖.๑๒ ข้อมูลไม่ได้รับการสำรองอย่างถูกวิธี	ขาดแผนการสำรองข้อมูลที่ครบถ้วน เช่น คู่มือวิธีการสำรองข้อมูล	๔	๔	๑๖ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๖.๑๓ ข้อมูลที่สำรองไว้ไม่สามารถใช้งานได้	ขาดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการทดสอบใช้งานข้อมูลที่ได้สำรองเก็บไว้ว่ายังคงสามารถเข้าถึงและใช้งานได้หรือไม่	๑	๔	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๗. การควบคุมการเข้าถึง(Access Control)					
๗.๑ การเข้าถึงข้อมูลหรือระบบโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ	-ขาดนโยบายควบคุมการเข้าถึงสารสนเทศเป็นลายลักษณ์อักษร -ขาดกระบวนการในการทบทวนสิทธิการเข้าถึงระบบงานของผู้ใช้งานอย่างเป็นทางการ และสม่ำเสมอ	๔	๓	๑๒ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๗.๒ การสวมรอยปลอมเป็นผู้ใช้งานที่ล็อกอิน และใช้งานระบบค้างไว้โดยไม่ได้ล็อกเอ้าท์	ขาดการกำหนดให้ระบบงานสำคัญ (เช่น ระบบงานการเงิน) มีการตัดและ	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
	หมดเวลาการใช้งาน (Session Time-Out) รวมทั้งปิดการใช้งานและล้างหน้าจอด้วย หลังจากที่ไม่มีกิจกรรมการใช้งานช่วงระยะเวลาหนึ่งที่กำหนดไว้ เช่น ๓๐ นาที				
๗.๓ การเข้าถึงข้อมูลหรือระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต ทรัพย์สินขององค์กรสูญหายหรือถูกขโมย	ขาดนโยบายด้านหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้งาน	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๘.การจัดหา การพัฒนาและการบำรุงรักษาระบบสารสนเทศ (Information Systems Acquisition, Development andMaintenance)					
๘.๑ ข้อมูลนำเข้าเกิดความผิดพลาด	ขาดการตรวจสอบเอกสารที่จะใช้เป็นข้อมูลนำเข้าระบบงานอย่างเป็นทางการ เพื่อตรวจหาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๘.๒ ข้อมูลที่นำออกจากระบบเกิดการผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไม่สมบูรณ์	ขาดกระบวนการตรวจสอบข้อมูลที่นำออกจากระบบงานอย่างเป็นทางการเพื่อดูความถูกต้อง ความสมบูรณ์	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๘.๓ ระบบถูกบุกรุกจากผู้ไม่ประสงค์ดี	ขาดมาตรการควบคุมบริหารจัดการช่องโหว่ทางเทคนิค อย่างเป็นทางการ	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๘.๔ การแก้ไขความผิดพลาดของระบบเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงระบบงาน หรือระบบปฏิบัติการทำได้ล่าช้า ไม่ทันต่อเหตุการณ์	ขาดขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับควบคุมการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขระบบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๘.๕ ใช้ซอฟท์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ และซอฟท์แวร์ที่ดาวโหลดมามีไวรัสทำให้ระบบเสียหาย	ขาดการควบคุมการติดตั้งซอฟท์แวร์โดยเจ้าหน้าที่สามารถติดตั้งซอฟท์แวร์ได้เอง	๓	๒	๖ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๘.๖ ระบบเสียหาย และ แก้ไขกลับคืนได้ล่าช้า อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีการควบคุมที่ดี	ขั้นตอนปฏิบัติสำหรับควบคุมเปลี่ยน แปลงหรือแก้ไขระบบ ทั้งHardwareและ Software เช่น การบันทึกการเปลี่ยนแปลง การทำสอบระบบก่อนเปลี่ยนแปลง	๑	๕	๕ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๙.การบริหารจัดการเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยขององค์กร (Information security incident management)					
๙.๑ เหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยหรือเหตุฉุกเฉินไม่ได้รับการจัดการภายในระยะเวลาที่เหมาะสมซึ่งทำให้เหตุการณ์เกิดการลุกลามหรือบานปลาย/เหตุการณ์**ความ**	ขาดขั้นตอนปฏิบัติสำหรับการรายงานเหตุการณ์และจุดอ่อนด้านความมั่นคงปลอดภัย	**๑**	๔	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)

เสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
ฉุกเฉินถูกละเลย โดยไม่มีการแจ้งเหตุเหล่านั้น					
๙.๒ ระบบเสียหายกับเกิดเหตุการณ์เดิมๆที่เกิดขึ้นในด้านการละเมิดความมั่นคงปลอดภัย	ต้องบันทึกเหตุการณ์ละเมิดความมั่นคงปลอดภัย และต้องพิจารณาถึงประเภทของเหตุการณ์ ปริมาณที่เกิดขึ้น และค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจากความเสียหาย เพื่อจะได้เรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว และเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า	๑	๕	๕ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๑๐.การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business continuity management)					
๑๐.๑ การขาดความชัดเจนในกระบวนการสร้างความต่อเนื่องให้กับกระบวนการทางภารกิจขององค์กรที่สำคัญและระบบงานสนับสนุน/การขาดแผนการสร้างความต่อเนื่องทางธุรกิจสำหรับกระบวนการทางธุรกิจสำคัญบางกระบวนการ	นโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความต่อเนื่องให้กับกระบวนการทางภารกิจขององค์กรที่สำคัญ	๑	๕	๕ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)
๑๐.๒ กระบวนการทางธุรกิจสำคัญและระบบงานสนับสนุนไม่ได้รับการกู้คืนหรือสร้างความต่อเนื่องภายในระยะเวลาที่เหมาะสมภายหลังจากที่เกิดเหตุภัยพิบัติ	- การระบุและจัดลำดับความสำคัญของกระบวนการทางธุรกิจสำคัญกล่าวคือกระบวนการทางธุรกิจใดก่อนหลังที่ต้องได้รับการกู้คืนให้สำเร็จเรียงตามลำดับความสำคัญ	๑	๕	๕ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยง(LxI)	การตอบสนองความเสี่ยง
๑๐.๓ การไม่สามารถใช้แผนฯได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเนื่องจากยังไม่ได้แก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ในแผนโดยผ่านกระบวนการทดสอบแผนอย่างสม่ำเสมอ	ขาดการทดสอบแผนสร้างความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอเช่น ปีละ ๑ ครั้ง	๓	๔	๑๒ (สูง)	ควบคุม/ลด (Treat)
๑๑. การปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance)					
๑๑.๑ การละเมิดสิทธิและทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น	การใช้งานซอฟท์แวร์ละเมิดสิทธิ์	๑	๔	๔ (ต่ำ)	การยอมรับ (Take)
๑๑.๒ การละเมิดกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนดในสัญญา และข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรต้องปฏิบัติตาม	การติดตามและระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนดในสัญญา และข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรต้องปฏิบัติตาม เช่น พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น	๑	๕	๕ (ปานกลาง)	การยอมรับ (Take)

แผนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕
การตอบสนองต่อความเสี่ยง

ยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
เป้าประสงค์ : เพื่อให้คุณภาพของข้อมูลสารสนเทศ มีสภาพพร้อมใช้งาน (Availability)) ความครบถ้วนถูกต้อง (Integrity) การปฏิบัติตามกฎ(Compliance) เป็นที่ยอมรับและสร้างความมั่นใจให้ ผู้ขอรับบริการ
ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
กิจกรรม/กระบวนงาน : การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั่วไป

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กำหนดการ
๑.นโยบายความมั่นคงปลอดภัย(Security policy)						
๑.๑ การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยหลายๆ อย่าง	ขาดการทบทวนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย ให้ทันกับสถานะการและระบบที่เปลี่ยนแปลง	ควบคุม/ลด (Treat)	ทบทวนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	เม.ย-พ.ค ๕๕

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กำหนดการ
๒. โครงสร้างทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสำหรับองค์กร (Organization of information security)						
๒.๑ ระบบสารสนเทศไม่มีความมั่นคงปลอดภัย	ขาดการให้การสนับสนุน ต่อการจัดการทาง ด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน	ควบคุม/ลด (Treat	ประกาศนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่าย	-	เม.ย-พ.ค ๕๕
๓. การบริหารจัดการทรัพย์สินขององค์กร (Asset management)						
๓.๑ การไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทรัพย์สินต่างๆ ได้	ไม่มีการจัดทำป้ายชื่อและบัญชีทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญขององค์กร	ควบคุม/ลด (Treat)	จัดทำทะเบียนหมวดหมู่ทรัพย์สินในห้องควบคุมคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	**มี.ค-พ.ค ๕๕**
๔.ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร(Human resources security)						
๔.๑ ข้อมูล ระบบ และเครื่องคอมพิวเตอร์ขององค์กรขาดความมั่นคงปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ขาดการสร้างความตระหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่าง	ควบคุม/ลด (Treat	ทำการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่	กลุ่มพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ฯ	-	**มี.ค-ส.ค ๕๕**

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กำหนดการ
	สม่ำเสมอซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันตนเองได้ในระดับหนึ่ง					
๔.๒ การเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยใช้ User ID ของ**เจ้าหน้าที่**คนก่อน	ขาดการติดตามเรื่องการถอดถอนสิทธิของเจ้าหน้าที่ลาออกหรือย้ายหน่วยงาน	ควบคุม/ลด (Treat	ทำการทบทวน access right ผู้ใช้ในระบบต่างๆ	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่าย	-	มี.ค-ส.ค ๕๕
๕.การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and environmental security)						
๕.๑ เครื่องเซิร์ฟเวอร์ไม่สามารถให้บริการได้เนื่องจากอุณหภูมิไม่เหมาะสม	เครื่องปรับอากาศภายในห้องระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายโอนความเสี่ยง (Transfer)เป็นเครื่องเก่ามีอายุการใช้งานเกิน ๕ ปีขึ้นไป	โอนความเสี่ยง (Transfer)	- ทำการตรวจเช็คและบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ -หาเครื่องปรับอากาศใหม่ทดแทน	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	ต.ค-กย ๕๕

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กำหนดการ
๖.การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของเครือข่ายสารสนเทศขององค์กร(Communications and Operating Management)						
๖.๑ การป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดีไม่สามารถป้องกันตัวใหม่ๆได้ทั่วถึง	-ขาดการตรวจสอบข่าว หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมไม่ประสงค์ดีอย่างสม่ำเสมอ - เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการตรวจสอบโปรแกรมไม่ประสงค์ดีในเครื่องที่ตนเองใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	ควบคุม/ลด (Treat	- จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง (monitoring) การใช้เครือข่ายของเจ้าหน้าที่ -ตรวจสอบ Traffic ที่วิ่งเข้าออก ระบบเครือข่ายกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	ต.ค-กย ๕๕
๖.๒ ข้อมูลไม่ได้รับการสำรองอย่างถูกวิธี	ขาดแผนการสำรองข้อมูลที่ครบถ้วน เช่น คู่มือวิธีการสำรองข้อมูล	ควบคุม/ลด (Treat	จัดทำคู่มือวิธีการสำรองข้อมูล	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	เม.ย-มิ.ย ๕๕

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กำหนดการ
๗.การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business continuity management)						
๗.๑ การไม่สามารถใช้แผนฯ ได้อย่างมีประสิทธิ ภาพและประสิทธิผลเนื่อง จากยังไม่ได้แก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ในแผนโดยผ่านกระ บวนการทดสอบแผนอย่างสม่ำเสมอ	ขาดการทดสอบแผนสร้างความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอเช่น ปีละ ๑ ครั้ง	ควบคุม/ลด (Treat)	- ทดสอบ tape backup ข้อมูล - ทดสอบระบบการป้องกันไฟไหม้	กลุ่มพัฒนาระบบเครือข่ายฯ	-	**พ.ค-กย ๕๕**

รายงานผลการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕
การตอบสนองต่อความเสี่ยง

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผลที่คาดว่าจะเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๖				แนวทางแก้ไข
				โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่(LxI)	การตอบ สนองความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖	
๑.นโยบายความมั่นคงปลอดภัย(Security policy)								
๑.๑ การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยหลายๆ อย่าง	ขาดการทบทวนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัย ให้ทันกับสถานะการและระบบที่เปลี่ยนแปลง	ควบคุม/ลด (Treat)	ทบทวนนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ	๑	๒	๒	ยอมรับได้	แจ้งนโยบายฯแจ้งให้กระทรวงICTทราบก่อนประกาศใช้
๒. โครงสร้างทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสำหรับองค์กร (Organization of information security)								
๒.๑ ระบบสารสนเทศไม่มีความมั่นคงปลอดภัย	ขาดการให้การสนับสนุนต่อจัดการทางด้านความมั่นคง	ควบคุม/ลด (Treat	ประกาศนโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ	๒	๑	๒	ยอมรับได้	ต้องแจ้งประกาศฯ ให้ กระทรวง ICTทราบ

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผลที่คาดว่าจะเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๖				แนวทางแก้ไข
				โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่(LxI)	การตอบ สนองความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖	
	ปลอดภัย โดยมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน							ก่อนประกาศใช้
๓.การบริหารจัดการทรัพย์สินขององค์กร (Asset management)								
๓.๑ การไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทรัพย์สินต่างๆ ได้	ไม่มีการจัดทำป้ายชื่อและบัญชีทรัพย์สินสารสนเทศที่สำคัญขององค์กร	ควบคุม/ลด (Treat)	จัดทำทะเบียนหมวดหมู่ทรัพย์สินในห้องควบคุมคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	๒	๒	๔	ยอมรับได้	มีการทบทวนอุปกรณ์ในห้องควบคุมเครื่องแม่ข่ายทุกๆ ๖ เดือน
๔.ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร(Human resources security)								
๔.๑ ข้อมูล ระบบ และเครื่องคอมพิวเตอร์ขององค์กรขาดความมั่นคงปลอดภัย	เจ้าหน้าที่ขาดความตะหนักด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่าง	ควบคุม/ลด (Treat	ทำการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันตนเองได้ในระดับหนึ่ง	๒	๒	๔	ยอมรับได้	ทำการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านIT

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผลที่คาดว่าจะเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๖				แนวทางแก้ไข
				โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่(LxI)	การตอบ สนองความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖	
๔.๒ การเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยใช้ User ID ของ**เจ้าหน้าที่**คนก่อน	ขาดการติดตามเรื่องการถอดถอนสิทธิของเจ้าหน้าที่ลาออกหรือย้ายหน่วยงาน	ควบคุม/ลด (Treat	ทำการทบทวน access right ผู้ใช้ในระบบต่างๆ	๒	๒	๔	ยอมรับได้	หน่วยงานที่มีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ในการรับผิดชอบด้าน IT ของหน่วยงาน ซึ่งควรแจ้งให้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทราบทุกครั้ง
๕.การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม (Physical and environmental security)								
๕.๑ เครื่องเซิร์ฟเวอร์ไม่สามารถให้บริการได้เนื่องจากอุณหภูมิไม่เหมาะสม	เครื่องปรับอากาศภายในห้องระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเป็นเครื่องเก่ามีอายุการใช้งานเกิน ๕ ปีขึ้นไป	โอนความเสี่ยง (Transfer)	- ทำการตรวจเช็คและบำรุง รักษาเครื่องปรับอากาศ -หาเครื่องปรับอากาศใหม่ทดแทน	๒	๑	๒	ถ่ายโอน	ขาดแคลนงบประมาณในการหาเครื่องเพิ่มเติมและทดแทนเครื่องเก่าที่มีอายุการใช้งานนาน

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผลที่คาดว่าจะเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๖				แนวทางแก้ไข
				โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่(LxI)	การตอบ สนองความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖	
๖.การบริหารจัดการด้านการสื่อสารและการดำเนินงานของเครือข่ายสารสนเทศขององค์กร (Communications and Operating Management)								
๖.๑ การป้องกันโปรแกรมไม่ประสงค์ดีไม่สามารถป้องกันตัวใหม่ๆได้ทั่วถึง	-ขาดการตรวจสอบข่าว หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมไม่ประสงค์ดีอย่างสม่ำเสมอ - เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการตรวจสอบโปรแกรมไม่ประสงค์ดีในเครื่องที่ตนเองใช้งานอย่างสม่ำเสมอ	ควบคุม/ลด (Treat	- จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง (monitoring) การใช้เครือ ข่ายของเจ้าหน้าที่ -ตรวจสอบ Traffic ที่วิ่งเข้า ออก ระบบเครือข่ายกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	๓	๑	๓	ยอมรับได้	ต้องสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ในการเข้าใช้เว็บไซต์ที่ไม่ประสงค์ดี และเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม
๖.๒ ข้อมูลไม่ได้รับการสำรองอย่างถูกวิธี	ขาดแผนการสำรองข้อมูลที่ครบถ้วน เช่น คู่มือวิธีการสำรองข้อมูล	ควบคุม/ลด (Treat	จัดทำคู่มือวิธีการสำรองข้อมูล	๑	๒	๒	ยอมรับได้	ควรจัดทำsiteสำรองในกรณีฉุกเฉิน

ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง	กิจกรรมในการตอบสนอง	ผลที่คาดว่าจะเกิดในปีงบประมาณ ๒๕๕๖				แนวทางแก้ไข
				โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับคะแนนความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่(LxI)	การตอบ สนองความเสี่ยง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖	
๗.การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินงานขององค์กร (Business continuity management)								
๗.๑ การไม่สามารถใช้แผนฯได้อย่างมีประสิทธิ ภาพและประสิทธิผลเนื่อง จากยังไม่ได้แก้ไขจุดอ่อนต่างๆในแผนโดยผ่านกระ บวนการทดสอบแผนอย่างสม่ำเสมอ	ขาดการทดสอบแผนสร้างความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอเช่น ปีละ ๑ ครั้ง	ควบคุม/ลด (Treat)	- ทดสอบ tape backup ข้อมูล - ทดสอบระบบการป้องกันไฟไหม้	๑	๓	๓	ยอมรับได้	ควรทำการทดสอบภัยพิบัติฉุกเฉินในกรณีอื่นๆด้วย